

Kvizové otázky technické normalizace (TN) k jubileu - výročí 100 let od založení v České republice

(správně odpovědi mohou být i obě)

A. Historie

B. Mezinárodní organizace

C. Technická normalizace v našich podmínkách

D. Co je norma, jak vznikají, jakou mají strukturu

E. Různé

A. Historie

1. Nejstarší pokyn pro stavebníky týkající se bezpečnosti staveb uvedeném na obelisku vysekaným klínovým písmem je uveden mezi 282 tézi v Zákoníku Chammurabího „krále Babylonu“ a pochází z let 1800 p. n. l. (uloženo v Louvre Paříž). V antickém Římě první normalizační dokument a také pohřbené Pompeje po erupci Vesuvia v r. 79 se řídily již tehdy normalizačními předpisy týkající se :

- a) vodovodního rozvodu, kanalizace, tlaku v potrubí
- b) elektrické signalizace průtoku vody

2. Pro stavbu pyramid v Egyptě byly vydány technické dokumenty-normy týkající se :

- a) rozměrů jednotných stavebních kamenů
- b) složení směsi pro výrobu stavebního materiálu

3. Historický důkaz o první technické normě v Čechách obsahuje „Kronika země České“ z r. 1680. Text předpisu vydal král Přemysl Otakar II (okolo r. 1268). Obsahuje mezi jinými :

- a) druhy, velikosti a názvy jednotek pro měření délek, ploch a objemů, jednotek pro zjišťování hmotností velikosti a určování velikostí vojenských družin a útvarů
- b) postup cejchování duté míry na obilí

4. V doslovném znění první „technické normy“ v zemích českých co znamenají staročeské technické pojmy : „míry suchého obilí“ a „řídké věci“

- a) sypané míry obilí a název kapaliny
- b) míry suchého obilí a plynné látky

5. Mojžíš nařizuje Židům v Deuteronomiu : Závaží budeš mít spravedlivé a pravé a korec jednotejný a pravý.... Co je to korec:

a) jednotka objemu a plochy

b) délková jednotka

B. Mezinárodní organizace

1. Mezinárodní organizace ISO vznikla v roce 1947 a je nástupkyní organizace ISA, která byla ustanovena v Praze v r. 1928 a byla ukončena v r. 1942. Původní organizaci ISA předsedal taky:

a) **František Křížík**

b) **Vladimír List**

2. Mezinárodní elektrotechnická komise IEC byla založena v roce 1906 a nezisková evropská komise pro stejný obor založená v r. 1973 se sídlem v Bruselu má zkratku :

a) **ETSI**

b) **CENELEC**

3. Česká republika je plnoprávným členem Evropského výboru pro normalizaci (CEN) a v případě převzetí norem do soustavy českých technických norem je povinná je převzít do:

a) **do 2 let od vydání EN normy v anglické, francouzské nebo německé verzi**

b) **v případě, že není žádná obdobná čistá ČSN v kolizi s EN normou, tak do cca 1/2 roku musí být převzatá do soustavy ČSN norem překladem nebo v anglické verzi s úvodním listem**

3. Co znamená zkratka ANEC? Členem za ČR je představitel „Sdružení českých spotřebitelů“ (SČS)-www.konzument.cz. V r. 2009 byla založena pod SČS obecně prospěšná společnost „Kabinet pro standardizaci“-www.top-normy.cz.

a) **Evropské sdružení pro koordinaci účasti spotřebitelů na standardizaci**

b) **Evropské sdružení pro certifikaci**

4. Jsou všechny národní normalizační organizace povinny zavést všechny normy „de jure“ vytvořené evropskými a mezinárodními organizacemi?

a) **Ano, platí to pro všechny normalizační organizace**

b) **Ne, je to pouze v případě CEN a CENELEC**

5. Co znamená zkratka ISO, organizace založená v r. 1947 se sídlem v Ženevě

a) **International Organization for Standardization a jinak zkratka pochází z řečtiny od slova isoos (stejný)**

b) **International Standards Organ**

C. Technická normalizace v našich podmínkách

1. První soubor československých norem byl vydán v roce 1920 pod názvem „Předpisy a normálie ESČ“. Jednalo se o :

a) elektrotechnické normy

b) telekomunikační normy

2. Celostátní normalizační organizace byla založena 11 největšími železárnami, strojírnami a elektrotechnickými závody dne 28.12.1922 pod vedením profesora Vladimíra Lista pod názvem :

a) Československá společnost normalizační

b) Česká matice technická

3. Značka ČSN měla od svého vzniku různé názvy . V současné době název je :

a) Česká technická norma

b) Československá norma technická

4. Prof. Vladimír List kromě sjednocení napětí v ČSR (220V/380V, 22kV/100kV) v roce 1926 byl spoluautorem projektu pražského metra v r. 1926. První trasa metra však vyjela v Praze 3 roky po jeho smrti . Bylo to v roce :

a) 1978

b) 1974

5) Česká republika byla přijata za člena evropských normalizačních organizací CEN (Comité Européen de Normalisation) a CENELEC (Comité Européen de Normalisation Electrotechnique) v roce :

a) 1997

b) 1992

D. Co je norma, jak vznikají, jakou mají strukturu

1. Česká technická norma je dokument schválený ÚNMZ (Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví) pro opakované nebo stálé použití vytvořené podle zákona č. 22/1997 Sb. a označený písmenným označením ČSN ,jehož vydání bylo oznámeno ve Věstníku ÚNMZ. S účinností od 1.1.2018 ÚNMZ pověřil vykonáváním činnosti spojených se zabezpečováním tvorby, vydáváním a distribucí technických norem :

a) ČSNI (Český normalizační institut)

b) ČAS (Českou agenturu pro standardizaci)

2.Soustava českých technických norem v počtu 35000 titulů je tvořena fondem původních českých technických norem (ČSN) a fondem přejatých evropských či mezinárodních norem s označením :

a) **ČSN EN ISO,ČSN IEC,ČSN ETSI**

b) **ČSN EN,ČSN ISO**

3.Kde je možno se zúčastnit procesu tvorby normy:

a) **Obrátím se na svou národní normalizační organizaci, kde se mohu stát členem příslušné technické komise**

b) **prostřednictvím Evropské komise**

4.Proces veřejných konzultací je nezbytnou součástí normalizačního systému :

a) **Ano**

b) **Ne**

5.Mají oficiální normy vždy stejnou strukturu?

a) **Ano,aby je bylo snadnější číst**

b) **Ne,struktura závisí na normě**

6.Co je harmonizovaná norma ?

a) **Evropská norma přijatá na základě žádosti Evropské komise o uplatňování harmonizačních právních předpisů unie**

b) **Norma ,která je kompatibilní s jinou normou**

7.Jak často musí být norma přezkoumána pro účely revize:

a) **Každý druhý rok**

b) **Do 5 let**

8.Jednou z výhod přiznání značky CE posuzování shody je :

a) **Zvýšená důvěra ve výrobky**

b) **Levnější výrobky**

9.Které z následujících příkladů jsou příklady norem managementu :

a) **Bezpečnost potravin a pracovní prostředí**

b) **Lékařská zařízení a rušivá síla**

10. Technické normy nejsou obecně závazné. V některých případech vzniká povinnost je dodržovat na základě jiného právního aktu kterým je :

a) **právní předpis, smlouva**

b) **pokyn nadřízeného, rozhodnutí správního orgánu**

E. Různé

1. Více jak 50 technických norem se týká sportovišť, tělocvičných náradí, s tacionárních zařízení pro trénink . V této souvislosti byla vytvořena značka „Hřiště-sportoviště-tělocvična-Ověřený provoz“ . Kdo je správcem této značky ?

a) **Kabinet pro standardizaci o.p.s**

b) **příslušná TJ (tělovýchovná jednota)**

2. ČSTN (Česká společnost pro technickou normalizaci) je jedním ze spolků v rámci ČSVTS (Česká vědeckotechnická společnost) sídlící v Praze na Novotného lávce. V roce 2023 připravuje mezi jinými tato organizace 7. Světový inženýrský konvent (WEC 2023 – Word Engineers Convention). Kolik spolků je registrovaných v ČSVTS ?

a) **67**

b) **27**

3. V rámci CEN a ISO jsou ustanoveny technické komise . V současné době organizace CEN čítá 465 technických komisí (TC) , ISO 325 TC. V ČAS (Česká agentura pro standardizaci) jsou ustanoveny technické komise s názvem :

a) **TNK-Technická normalizační komise**

b) **CTN- Centrum technické normalizace**

4. V řadě firem mezi dokumenty technické normalizace patří i vlastní firemní dokumentace kromě státních norem, zahraniční normalizační dokumentace a specifických požadavků zákazníka pro účely uvedení do kupních smluv . O které podnikové dokumenty se mezi jinými jedná :

a) **PN-Podniková norma**

b) **TP-Technické podmínky, ML-Materialové listy**

5. Co všechno se pojí s pojmem standardizační procesy ?

a) **posuzování shody, certifikaci, akreditaci, dozor nad trhem**

b) **technickou normalizaci (tvorbu norem)**